

ዳኞች፡- ዓብዱልቃድር መሐመድ

ታፈሰ ይርጋ

ፀጋዬ አስማማው

አልማው ወሌ

ዓሊ መሐመድ

አመልካቾች፡- 1. አቶ ወልደዓድቅ ብርሃኑ - ቀረቡ

2. ወ/ሮ ፈንታነሽ ኃይሉ - ቀረቡ

ተጠሪ፡- አቶ ስንታየሁ አያሌው - ጠበቃ አቶ ሙሉጌታ ገብሩ ቀረቡ

መዝገቡ የተቀጠረው ለምርመራ ነበር፤ መዝገቡን መርምረን የሚከተለውን ፍርድ ሰጥተናል፡፡

ፍ ር ድ

ጉዳዩ የቀረበው አመልካች የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት በመዝገብ ቁጥር 03131 ሐምሌ 27 ቀን 1998 ዓ.ም የሰጠው ብይንና የከፍተኛው ፍርድ ቤት በመዝገብ ቁጥር 48885 ሰኔ 10 ቀን 2000 ዓ.ም የሰጠው ውሳኔ መሠረታዊ የሕግ ስህተት ያለበት ስለሆነ በሰበር ታይቶ ይታረምልኝ በማለት ሰኔ 27 ቀን 2000 ዓ.ም ጽፈው ባቀረቡት የሰበር አቤቱታ ስለጠየቁ ነው፡፡

የክርክሩ መሠረታዊ ጉዳይ አመልካቾች በሥር ፍርድ ቤት በከሣሽነት ቀርበው በሥር ተከሣሽ የሆነው ተጠሪ፤ በአዲስ አበባ ከተማ በወረዳ 11 ቀበሌ 19 የቤት ቁጥር 671 የሆነውን የመኖሪያ ቤት ሐምሌ 5 ቀን 1992 ዓ.ም ሸጠውልናል፡፡ ቤቱንና ቤቱ የሚመለከቱ ሰነዶችና ማስረጃዎችም አስረክበውናል፡፡

ሆኖም ተከሣሽ /ተጠሪ/ ከቀድሞው የቤቱ ባለንብረቶች መስከረም 21 ቀን 1986 ዓ.ም ባደረገው የግዥ ውል መሠረት ስመንብረቱን ወደራሱ በማዛወር ካርታውን ለማስረከብ የተስማማ ቢሆንም ቤቱን በሸጡለት እነ አቶ መስፍን አሰፋ ስም የወጣ ቁጥሩ 39348 የሆነ ካርታ ከተረከቡ በኋላ ካርታውን ለእኛ ለማስረከብ ፈቃደኛ ባለመሆናቸው ካርታውን እንዲያስረክቡና ስመንብረቱን እንዲያዛወሩ ይወሰንልኝ በማለት ክስ አቅርበዋል፡፡ ተጠሪም በተከሣሽነት ቀርበው ቤቱ በሸጡልኝ ግለሰብ ስም ያለ በመሆኑ የሽያጭ ውሉ የማይረጋ ነው፡፡ ከሣሾች /አመልካቾች/ ሚያዝያ 30 ቀን 1995 ዓ.ም ጀምሮ እድፈጽምላቸው ማስጠንቀቂያ ሰጥተውኛል፡፡ ስለሆነም ከዚህ ጊዜ ጀምሮ እንደውሉ ለመፈፀም ፈቃደኛ አለመሆኑን ያወቁ ስለሆነ ክሱን ያቀረቡት ማስጠንቀቂያ ከሰጡኝ ከአንድ ዓመት ከስምንት ወር በኋላ ስለሆነ በፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2892 ንዑስ አንቀጽ 3 መሠረት ከሣሾቹ በይርጋ ይታገዳል በማለት የሚል የመጀመሪያ ደረጃ መቃወሚያ ያቀረቡ ሲሆን በአማራጭ ሌሎች መከራከሪያዎችን አቅርበዋል፡፡ የተጠሪ ሚስት ወ/ሮ ስንታየሁ ሽፈራው በበኩላቸው በጣልቃ ገብነት በክርክሩ ለመግባት ያመለከቱ ሲሆን የበኩላቸውን ክርክር አቅርበዋል፡፡

የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ተጠሪና በጉዳዩ ጣልቃ ለመግባት ባለመለከቱት ወ/ሮ ስንታየሁ ሽፈራው ወደ ቀረቡት ዝርዝር ክርክር ከመግባቱ በፊት የከሣሾች /አመልካቾች/ ክስ በይርጋ ይቋረጣል ወይስ አይቋረጥም? የሚለውን ጭብጥ በመያዝ በአመልካቾችና በተጠሪ መካከል በውልና ማስረጃ ያልተመዘገበ የቤት ሽያጭ ውል የተደረገው መስከረም 21 ቀን 1992 ዓ.ም መሆኑን ገለጾና አመልካቾች ለተከሣሹ ማስጠንቀቂያ ከሰጡበት ከአንድ ዓመት ከስድስት ወር በኋላ ስለሆነ ይኸም ክሱ የቀረበው አመልካቾች ማስጠንቀቂያ ከሰጡበት ከአንድ ዓመት ከስድስት ወር በኋላ ስለሆነ

ክሱ በፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2892 ንዑስ አንቀጽ 3 መሠረት በይርጋ ይቋረጣል በማለት በፍትሐብሔር ሥነ ሥርዓት ሕግ ቁጥር 245/2/ መሠረት መዘገቡን ዘግቶታል።

አመልካቾች በዚህ ውሳኔ ቅር በመሰኘት ይግባኝ ለከፍተኛው ፍርድ ቤት ያቀረቡ ሲሆን የከፍተኛው ፍርድ ቤት የሥር ፍርድ ቤት ውሳኔን አጽንቷል። አመልካቾች ተጠሪ ውሉን ለመፈጸም ፈቃደኛ ነኝ ካርታና ፕላንን አስጨርሻ አስረክባለሁ በማለት ጥር 10 ቀን 1993 ዓ.ም በጽሑፍ መተማመኛ የሰጠ ከመሆኑም በላይ ማስጠንቀቂያ ከፃፍንለትም በኋላ በውሉ መሠረት ግዴታውን ለመፈጸም ፈቃደኛ መሆኑንና ፕሮሰሱን እያስጨረሰ መሆኑን እያነጋገረን ነበር። በመጨረሻ ሚስቱ ቤቱን በሌለሁበት ነው የገዛችሁት ብላ በነገረችን በሰስተኛ ቀን ክስ መሥርተናል። የሥር ፍርድ ቤቶች ውሉ የሚፈጸምበት የጊዜ ገደብ ያልተቀመጠለት ጀምሮ ቤቱን ተረክበን አሰርተን ያጠናቀቅንና ሠርቪስ ቤቶችም ያሠራን መሆኑንና ተጠሪ ውሉን ለመፈጸም ፈቃደኛ መሆኑን ሲገልጹን የቆየ መሆኑን ከግምት ውስጥ ሳይሰጥ ለፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2892/3/ የተሣሣተ ትርጉም በመስጠት የሰጡት ውሳኔ መሠረታዊ የሕግ ስህተት ያለበት ነው በማለት እንዲታረምልን በማለት አመልክተዋል።

ተጠሪ በበኩሉ አመልካቾች በውሉ መሠረት እንዲፈጸምላቸው ማስጠንቀቂያ ከሰጡበት ከሚያዚያ 30 ቀን 1995 ዓ.ም ጀምሮ እንደማልፈጽምላቸው የሚያውቁ መሆኑን ባቀረቡት ክስ ገልፀዋል። አመልካቾች በሥር ያላነሱትን ውሉ እንደማይፈጸም የነገረችን ሚስቱ ናት በማለት ያቀረቡት ክርክር በሕጉ በተቀመጠው የጊዜ ገደብ ክሱን ያላቀረቡ በመሆናቸው ክሱ በይርጋ ቀሪ ይሆናል በማለት የሥር ፍርድ ቤቶች የሰጡት ውሳኔ የሕግ ስህተት የለበትም በማለት በጽሑፍ መልስ ሰጥቷል። አመልካቾች በሰበር አቤቱታ ያቀረቡትን ክርክር በማጠናከር በጽሑፍ የመልስ መልስ ሰጥተዋል። ከዚህ በተጨማሪ አመልካቾችና የተጠሪ ጠበቃ የካቲት 19 ቀን 2001 ዓ.ም በቃል ክርክር አድርገዋል።

የክርክሩ አመጣጥ የክርክሩ መሠረታዊ ጉዳይና አመልካቾች እና ተጠሪ ያቀረቡት ክርክር ከላይ የተገለፀው ሲሆን እኛም ጉዳዩን መርምረናል። መዘገቡን እንደመረመርነው የሥር ፍርድ ቤቶች የአመልካቾች ክስና ጥያቄ በአንድ ዓመት ይርጋ ቀሪ ሆኗል በማለት የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2892 ንዑስ አንቀጽ 3 በመጥቀስ የሰጡት ውሳኔ በአግባቡ ነው ወይስ አይደለም? የሚለው ጭብጥ እልባት ማግኘት ያለበት ሆኖ አግኝተነዋል።

ከላይ ለተያዘው ጭብጥ እልባት ለመስጠት የማይንቀሳቀስ ንብረት የገዛ ሰው ሻጭ በውሉ መሠረት እንዲፈጸምለት ስለሚጠይቅበት ሁኔታና ጥያቄውን ስለሚያቀርብበት የጊዜ ገደብ የተደነገጉ ድንጋጌዎችን፣ መመልከት ያስፈልጋል። አመልካቾች ተጠሪ ሐምሌ 5 ቀን 1992 ዓ.ም በገባው የቤት ሽያጭ ውል መሠረት ለመፈጸም ፈቃደኛ ባለመሆኑ በፍርድ ተገደዶ እንዲፈጸምልን በማለት ያቀረቡት ክስ የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 1776 እና 2892 ንዑስ አንቀጽ 1 እና ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት የቀረበ ነው።

አመልካች በፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 1776 እና በፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2892 ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 ድንጋጌዎች መሠረት ያቀረቡት የቤት ሽያጭ ውል ይፈጽምልኝ ክስ በሕግ የተደነገገው የይርጋ ሕግ የጊዜ ገደብ ካለፈ በኋላ ነው ወይስ አይደለም? የሚለውን ነጥብ ለመወሰን በመጀመሪያ የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2892 ንዑስ አንቀጽ 3 ድንጋጌ ይዘት መንፈስና ዓላማ እንደዚሁም ድንጋጌው ከፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2875 መሠረታዊ መርህና ስለ ሽያጭ እና ጠቅላላ ውል ከተደነገጉ ድንጋጌዎች ጋር ሊኖረው የሚገባውን ተፈጻሚነት መመርመር ያስፈልጋል።

1. የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2893 ንዑስ አንቀጽ 3 "ስለሆነም ሻጭ ውሉን እንደውሉ ቃል ለመፈጸም መዘግየቱን ከተረዳበት ጊዜ አንስቶ በአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ ውሉ እንዲፈጸምለት ካልጠየቀ በቀር ገዢው ውሉ በግዴታ እንዲፈጸም የማድረግ መብቱን ያጣል" በማለት ይደነግጋል። እዚህ ላይ በአማርኛው "መዘግየቱን ከተረዳበት" በሚለው ቃልና በእንግሊዘኛው "ascertained" በሚለው ቃል መካከል ልዩነት ያለመሆኑን ለመገንዘብ እንችላለን። የድንጋጌው መንፈስ ገዢ በአንድ ዓመት ውስጥ ውሉ እንዲፈጸምለት ለፍርድ ቤት ክስ ማቅረብ ያለበት ሻጭ በሽያጭ ውሉ መሠረት ለመፈጸም ፈቃደኛ አለመሆኑን ካረጋገጠበት ጊዜ ጀምሮ እንደሆነ የእንግሊዘኛውን የቃል አጠቃቀም በማየት ለመረዳት ይቻላል።

እዚህ ላይ የሚነሳው ጥያቄ ሻጭ በሽያጭ ውሉ መሠረት ለመፈፀም እንደማይፈልግ ገዥ ያረጋገጠ መሆኑን የማስረዳት ግዴታ ያለበት ማን ነው? የሚለው ነው። ለዚህ መሠረታዊ ነጥብ እልባት ለመስጠት ስለውል እና ተዋዋይ ወገኖች በፍትሐብሔር ሕጉ የተቀመጠ የሕግ ግምቶችን ማየት አስፈላጊ ነው።

በሕግ አግባብ የተቋቋሙ ውሎች ባቋቋሟቸው ሰዎች ላይ ሕግ ናቸው በማለት የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 1731 ንዑስ አንቀጽ 1 የደነገገ ሲሆን ውሎች በተዋዋይ ወገኖች መካከል ሊኖር የሚገባውን የቅንነት የመተማመን ግንኙነት መሠረት በማድረግ በቅን ልቦና ሊተረጎሙ እንደሚገባ የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 1732 ይደነግጋል። ከዚህ አንጻር ስናየው ተዋዋይ ወገኖች በተዋዋሉት የውል ቃል መሠረት ውሉን የመፈፀም ፍላጎትና ቅን ልቦና ያላቸው መሆኑ የውል ሕግ ግምት የሚወስድበት ጉዳይ በመሆኑ ገዥ ሻጭ በሽያጭ ውሉ በገባው የውል ቃል መሠረት እንደሚፈጸም የተለያዩ የተስፋ ቃሎችን ሲሰጠው የቆየ መሆኑን የማስረዳት ግዴታ የለበትም።

በተቃራኒው የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2892 ንዑስ አንቀጽ 3 ድንጋጌን ጠቅሶ የሚከራከር ሻጭ ከገዥ ጋር ባደረገው የቤት ሽያጭ ውል መሠረት ለመፈፀም ፍላጎት የሌለው መሆኑን ገዥ በማያሻማ ሁኔታ እንዲያውቅ እና እንዲረዳው ያደረገ መሆኑን የማስረዳት ግዴታ አለበት። ሻጭ በውሉ መሠረት ለመፈፀም እንደማይፈልግ በእርግጠኝነት ገዥ እንዲያውቅ ካደረገው ከአንድ ዓመት በኋላ የሽያጭ ውሉ በፍርድ ኃይል እንዲፈፀምለት የጠየቀ መሆኑን የማስረዳት ግዴታ አለበት። ስለሆነም የማይንቀሳቀስ ንብረት የሸጠ ሰው ሻጭ የሽያጭ ውሉ መሠረት የቤቱን ይዞታና የባለቤትነት ሰነዶች ለገዥ ያላስረከበ ከሆነ ውሉን ለመፈፀም ፈቃደኛ አለመሆኑንና በጽሑፍና በማያሻማ ሁኔታ የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 1789 ንዑስ አንቀጽ 3 በሚደነግገው አይነት ለገዥ ካሳወቀው ከአንድ ዓመት በኋላ የውል ይፈፀምልኝ ክስ ያቀረበ መሆኑን ማስረዳት ይጠበቅበታል።

- ሻጭ በውሉ መሠረት የቤቱን ይዞታ ለገዥ አስተላልፎ ከሆነ ገዥ ሻጭ በውሉ መሠረት ይፈጽማል የሚለውን ዕምነት የሚያጠናክርና ውሉም በክፍል መፈፀም መጀመሩን የሚያሳይ መሆኑን ከፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2875 እና ከፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2274 ድንጋጌዎች ለመረዳት ይቻላል። ስለሆነም ሻጭ የቤቱን ባለቤትነት ለገዥ ለማስተላለፍ እንደማይፈልግና የቤቱን ይዞታ ሻጭ በመልቀቅ እንዲያስረክበው የክፈለውንም ገንዘብ ገዥ እንዲወስድ በማያሻማ ሁኔታ የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 1789 ንዑስ አንቀጽ 3 በሚደነግገው አይነት ለገዥ ያሳወቀ መሆኑን ማስረዳት ይጠበቅበታል።

- ሻጭ የቤቱን ሰነዶች ለገዥ አስተላልፎ የቤቱን ይዞታ ይዞ በሚገኝበት ጊዜ የቤቱን ሰነዶች ሻጭ እንዲመልስለት የክፈለውን ገንዘብ እንዲወስድ በማያሻማ ሁኔታና የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 1789 ንዑስ አንቀጽ 3 በሚደነግገው አይነት ለገዥ ያሳወቀ መሆኑን ማስረዳት የሚጠበቅበት ሲሆን ከላይ ከተጠቀሱት ሁኔታዎች በአማራጭ ሻጭ ውሉ እንዲፈረስለት ወይም እንዲሰርዝለት በፍርድ ቤት ክስ አቅርቦ በውሉ መሠረት የመፈፀም ፍላጎት የሌለው መሆኑን ገዥ እንዲረዳው ከተደረገ ከአንድ ዓመት በኋላ የውል ይፈፀምልኝ ክስ ገዥ ያቀረበ መሆኑን ወይም በሕግ እውቅና ላለው የሽምግልና ተቋም ሻጭና ገዥ በነበራቸው ድርድር ሻጭ ውሉን ለመፈፀም እንደማይፈልግ ገዥ እንዲረዳው ከተደረገ ከአንድ ዓመት በኋላ ክሱን ያቀረበው መሆኑን የማስረዳት ግዴታ አለበት። በአጠቃላይ ሻጭ በገባው የሽያጭ ውል ቃል መሠረት ለመፈፀም ፍላጎት የሌለው መሆኑን በማያሻማ ሁኔታ ለገዥ ካሳወቀውና ገዥም ይህንኑ ከተረዳና ካረጋገጠ ከአንድ ዓመት በኋላ የውል ይፈፀምልኝ ክስ ገዥ ያቀረበ መሆኑን የማስረዳት ግዴታ አለበት።

ሻጭ በውሉ መሠረት ለመፈፀም የማይፈልግ መሆኑን ገዥ ያረጋገጠ መሆኑን ገዥ ውሉ እንዲፈፀምለት ማስጠንቀቂያ መስጠቱንና ማስጠንቀቂያ ከሰጠ በኋላ ሻጭ በውሉ መሠረት አለመፈፀሙን በማየት ብቻ ለማረጋገጥ አይችልም። ሻጭ ገዥ ማስጠንቀቂያ ከሰጠው በኋላም ቢሆን የተለያዩ ችግሮችን እያነሳ በመካከላቸው ያለውን የመተማመንና የቅን ልቦና ግንኙነት ተጠቅሞ ከአንድ ዓመት በላይ ውሉን ሳይፈፀም የሚቆይበት አጋጣሚ ያለ ሲሆን በዚህ ጉዳይም ተጠሪ በሽያጭ ውሉ መሠረት ለመፈፀም የተለያዩ ፕሮሰስ እየፈፀመ መሆኑን ለአመልካቾች በመግለጽ አመልካቾች ክስ ከማቅረብ እንደዘገዩ ያደረጋቸው መሆኑን በማንሳት አመልካቾች ተከራክረዋል። ስለዚህ የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2892 ንዑስ አንቀጽ 3 ይርጋ ተፈጻሚነት የሚኖረው ገዥ ለሻጭ ማስጠንቀቂያ የሰጠበትን ቀን መነሻ በማድረግና ጊዜውን በማስላት ሳይሆን ሻጭ በውሉ መሠረት የመፈፀም ፍላጎት የሌለው መሆኑን በማያሻማ ሁኔታ ገዥ እንዲያውቀው ያደረገበትን ቀን መነሻ በማድረግ መሆን ይገባዋል። ከዚህ አንጻር ስናየው የሥር ፍርድ ቤቶች አመልካቾች በውሉ መሠረት እንዲፈፀማቸው ለተጠሪ ማስጠንቀቂያ የሰጠበትን ቀን መነሻ ጊዜውን አስልቶ የአመልካቾች ክስ

በፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2892 ንዑስ አንቀጽ 3 መሠረት በይርጋ ይታገዳል በማለት የሰጡት ውሳኔ መሠረታዊ የሕግ ስህተት ያለበት ሆኖ አግኝተነዋል።

2. በሁለተኛ ደረጃ የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2892 ንዑስ አንቀጽ 3 የተደነገገው የይርጋ ጊዜ ተፈጻሚነት የሚኖረው በሻጭና በገዥ መካከል የተደረገው ውል የማይፈጸምበት የመጨረሻ ቀን በጥብቅ የተወሰነ ከሆነ በውሉ የተወሰነው ነው የጊዜ ገደብ ካለፈ ከአንድ ዓመት በኋላ ገዥ የውል ይፈጸምልኝ ክስ ማቅረቡን በማስረዳት እንደሆነ የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2875 መሠረታዊ መርህና የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2892 ንዑስ አንቀጽ 3 ድንጋጌዎች ከፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2331 ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 ድንጋጌዎች ጋር አጣምሮ በማየት ለመረዳት ይቻላል። ከዚህም አንጻር ስናየው በአመልካቾችና በተጠሪ መካከል የተደረገው ውል፤ ውሉ የሚፈጸምበትን ጭብጥ የጊዜ ገደብ የማያስቀምጥ በመሆኑ በጉዳዩ የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2875፣ የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2892 ንዑስ አንቀጽ 3 እና የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2331 ድንጋጌዎች ተፈጻሚነት የላቸውም።

3. በሶስተኛ ደረጃ የሚነሳው ጥያቄ በዚህ ጉዳይ ተጠቃሽና ተፈጻሚ መሆን ያለበት የይርጋ ሕግ ድንጋጌ የትኛው ነው? የሚለው ነው። ሻጭ በውሉ መሠረት የመፈጸም ፍላጎት የሌለው መሆኑን ለገዥ በማያሻማ ሁኔታ ያሳያል መሆኑን ባላስረዳበት ሁኔታ ወይም የሽያጭ ውሉ ውሉ የሚፈጸምበትን ጥብቅ የጊዜ ገደብ ባልተገለጸበት ሁኔታ የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2892 ንዑስ አንቀጽ 3 የተደነገገው የአንድ ዓመት የይርጋ የጊዜ ገደብ ተፈጻሚነት የለውም። በልዩ የሕግ ድንጋጌ የተቀመጠው የይርጋ ጊዜ ገደብ ተፈጻሚነት በማይኖረው ጊዜ ወይም በልዩ ሁኔታ የተደነገገ የይርጋ የጊዜ ገደብ ከሌለ ውል ይፈጸምልኝ በሚል መነሻ የሚቀርቡ ክርክሮች ላይ ተፈጻሚነት ያለው የይርጋ ሕግ ድንጋጌ የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 1845 እንደሆነ የዚህን ድንጋጌ ይዘት በመመርመር ለመረዳት ይቻላል። በያዘነው ጉዳይ ተጠሪ ከአመልካቾች ውሉን ለመፈጸም ፍላጎት የሌለው መሆኑን በማያሻማ ሁኔታ ካሳያል መሆኑን ከአንድ ዓመት በኋላ ክሱን ያቀረቡ ስለመሆኑ አላስረዳም። ስለሆነም በዚህ ጉዳይ የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 2892 ንዑስ 3 ተፈጻሚነት የለውም። የሥር ፍርድ ቤቶች አላይ በዝርዝር ያስቀመጥናቸውን ምክንያቶችና የሕግ ድንጋጌዎች ሳያገናኙ የአመልካቾች ጥያቄ በአንድ ዓመት ይርጋ ይታገዳል በማለት የሰጡት ውሳኔ መሠረታዊ የሕግ ስህተት አለበት በማለት ወስነናል።

ው ሣ ኔ

1. የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤትና የከፍተኛ ፍርድ ቤት የሰጡት ውሳኔ ተሸሯል። ይጻፍ።
2. አመልካች ያቀረቡት የውል ይፈጸምልኝ ክስ በይርጋ የማይታገድ በመሆኑ አመልካችና ተጠሪ ሌሎች ተከራካሪዎች የሚያቀርቡትን ክርክር በመመርመርና በመመዘን ጉዳዩን ውሳኔ እንዲሰጥበት በፍትሐብሔር ሥነ ሥርዓት ሕግ ቁጥር 341/1/ መሠረት መልስን ለፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት መልስን ልክንለታል።
3. የአመልካቾች ክስ በይርጋ አይታገድም ብለናል።
4. በሥር ፍርድ ቤት ያወጡትን ወጭ ግራ ቀኝ ለየራሳቸው ይቻሉ ይህ ፍርድ ቤት የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ስበር ሰሚ ችሎት መጋቢት 3 ቀን 2001 ዓ.ም በሙሉ ድምጽ ተሰጠ።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት።

ተ.ወ